

Nr 865

Av herr Andersson i Knäred m. fl., *angående socialförsäkrings-
skydd för företagare och fria yrkesutövare.*

(Lika lydande med motion nr 766 i Första kammaren)

Frågan om hur socialförsäkringsskyddet skall anpassas till de speciella önskemål som kan finnas bland enskilda företagare och fria yrkesutövare har varit föremål för diskussion alltsedan lagen om tilläggs pension fastställdes av riksdagen. I 11 kap. 7 § försäkringslagen återfinns bestämmelserna om möjligheten till individuellt undantagande från försäkring för tilläggs pension. Om undantagande skett skall icke hänsyn tagas till inkomst av annat förvärvsarbete vid beräkningen av pensionsgrundande inkomst. Anmälan om undantagande kan återkallas av den försäkrade. Den som har återkallat anmälan får dock inte ånyo anmäla sitt undantagande. Enligt försäkringslagens 3 kap. 2 § innebär ett undantagande från försäkringen för tilläggs pension att vederbörande även undantages från sjukförsäkringen i vad den avser tilläggs sjukpenningen. Detta innebär i realiteten att den försäkrades sjukpenningklass bestämmes oavsett inkomst av annat förvärvsarbete än anställning.

1958 års socialförsäkringskommitté, som ägnade denna fråga ett ingående intresse, föreslog att tilläggs sjukpenningförsäkringen skulle omfatta även företagarna, som emellertid efter särskild framställning skulle få karenstiden förlängd till 33 eller 93 dagar. Detta blev sedermera också riksdagens beslut. Genom införande av denna differentierade karenstid kan en viss valfrihet sägas ha etablerats när det gäller tilläggs sjukpenningen.

Någon motsvarande valfrihet föreligger dock inte beträffande tilläggs pensioneringen. I realiteten torde det emellertid föreligga ett icke alltför ringa behov bland företagare att göra en klar distinktion mellan riskskydd och åldersskydd. Genom investeringar i det egna företaget kan en enskild företagare skapa reserver som fyller samma funktion ur trygghetssynpunkt som tilläggs pensioneringen. Dessa investeringar kan under företagarens produktiva år kräva så betydande insatser att hans möjlighet att delta i tilläggs pensioneringen är begränsad. Ett riskskydd av den typ som tilläggs sjukpenningen ger kvarstår dock ofta för en företagare som någonting mycket angeläget inte minst med hänsyn till de allmänna risker som positionen som egen företagare kan medföra.

I propositionen nr 90/1962, genom vilken förslag till lag om allmän försäkring förelades riksdagen, uppehöll sig föredragande departementsche-

